

2021-04-01

RS/215/2021

Krister Eriksson  
HR-avdelningen  
Tfn: 063-147508  
E-post: krister.eriksson@regionjh.se

Socialdepartementet  
s.remissvar@regeringskansliet.se  
s.sof@regeringskansliet.se

## Svar på remiss av promemoria – förordning om statsbidrag för att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg

S2021/02252

Region Jämtland Härjedalen har beretts möjlighet att besvara Socialdepartementets remiss (S2021/02252) av promemoria – Förordning om statsbidrag för att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg. Efter att ha tagit del av remissen lämnar Region Jämtland Härjedalen synpunkter enligt nedan

### 1. Sammanfattning av remissens förslag

I promemorian föreslås att ett statsbidrag införs i syfte att förbättra arbetssituationen för anställda inom vård och äldreomsorg. Bidraget möjliggör för regionerna och kommunerna att finansiera projekt som syftar till att utprova nya eller vidareutveckla befintliga arbetsmetoder, arbetssätt eller arbetstidsmodeller, inklusive arbetstidsförkortning. Insatserna bör vara anpassade till de behov som är identifierade för en viss arbetsplats. Bidraget ska komma såväl privata som offentliga verksamheter till del.

Enligt förslaget ska ansökan göras av en region eller en kommun och den ska ställas till Socialstyrelsen. Socialstyrelsen ska pröva ansökan och ska få prioritera mellan ansökningar och ge företräde till de ansökningar som bäst bedöms uppfylla syftet med bidraget. Bidrag ska beviljas i mån av tillgängliga medel. Beslut ska få förenas med villkor, och det ska finnas en skyldighet att redovisa hur medlen har använts. Socialstyrelsen ska med start 2022 rapportera årligen till regeringen om medelsanvändningen och sammanfatta bl.a. till vilka projekt som bidraget har beviljats. Mottagare av bidrag kan i vissa fall bli återbetalningsskyldiga, exempelvis om bidrag helt eller delvis inte har använts för de ändamål som det lämnats för.

Förslagen i promemorian har sin grund i den satsning på ett hållbart arbetsliv för personal i vård och omsorg som regeringen har beskrivit i budgetpropositionen för 2021, nämligen återhämtnings-bonusen.

Den nya förordningen föreslås träda i kraft den 1 juni 2021.

### 2. Synpunkter

Region Jämtland Härjedalen ställer sig positiv till syftet och intentionerna i den föreslagna förordningen, att med stöd av statsbidraget stärka förutsättningarna för ett hållbart arbetsliv för hälso- och sjukvårdsverksamhet samt socialtjänstverksamhet. Vidare gör Regionen

samma bedömning som beskrivs i promemorian att utvecklingsinsatser med stöd av statsbidraget kan bidra till positiva effekter på arbetsförhållandena för personal inom vård och omsorg. En rimlig följd effekt kan såsom promemorian beskriver vara att öka vård- och omsorgsyrkenas attraktivitet och att minska personalomsättningen t.ex. hos vårdbiträden, undersköterskor och sjuksköterskor.

Regionen ställer sig frågande och avvisande till den avgränsning bestämmelserna innebär kring vilken typ av utvecklingsinsatser statsbidraget tillåts användas. De områden promemorian inriktar sig mot, arbetsmetoder, arbetssätt och arbetstidsmodeller kan förvisso vara av stor betydelse för utvecklingen av medarbetarnas arbetsförhållanden. Arbetsmiljöområdet är däremot betydligt mer omfattande och behoven av förbättringar kan finnas inom helt andra områden med lika stor påverkan på medarbetarnas arbetsförhållanden. Behoven kan också variera mellan olika organisationer och verksamheter. Regionen identifierar utvecklingsbehov i arbetsmiljö genom det befintliga och mycket väl fungerande systematiska arbetsmiljöarbetet. I denna process analyseras hela arbetsmiljön och samtliga utvecklingsbehov värderas innan åtgärdsplaner prioriteras och upprättas utifrån verksamhetens behov. Detta innebär att de mest positiva effekterna på medarbetarnas arbetsförhållanden kan åtgärdas. Avgränsningen att statsbidraget endast kan nyttjas till vissa insatser riskerar att medföra att promemorians syfte blir svårt att uppfylla och att önskade effekter i arbetsmiljön uteblir. En annan negativ effekt kan vara att det systematiska arbetsmiljöarbetet delas upp i separata processer med ökad administrativ hantering som följd.

När det gäller möjligheten att nyttja statsbidraget till införande av nya arbetstidsmodeller ställer regionen sig tveksam till i vilken utsträckning detta kan vara tillämpligt i praktiken. Regionen ansvarar för att utifrån befintliga nationella arbetstidsavtal omsätta och tillämpa dessa lokalt. Utöver det har regionen möjlighet att i samverkan med arbetstagarorganisationerna även teckna lokala arbetstidsavtal. Detta är en omfattande insats av varaktig karaktär vilken förutsätter att de värden som tillförs i de lokala arbetstidsavtalen kan finansieras över en längre tid. Förutsättningarna för statsbidraget som beskrivs i promemorian är däremot att detta kan lämnas till verksamheterna i mån av tillgång på medel vilket inte ger garantier för en långsiktig finansiering. Även om statsbidraget endast avser att gälla projekt och förändringsinsatser innebär en förändring av arbetstidsavtal ett förhållandevis långsiktigt åtagande som behöver en lika långsiktig finansieringsperiod.

### **3. Region Jämtland Härjedalens förslag**

Region Jämtland Härjedalen bedömer förslaget att införa ett statsbidrag till stöd i arbetet att utveckla arbetsförhållandena och medarbetarnas arbetsmiljö som positivt.

Regionen föreslår en förändring av det föreslagna regelverket för hur statsbidraget kan tillämpas så att det i högre grad kan införlivas i det redan befintliga systematiska arbetsmiljöarbetet. En viktig förändring för att åstadkomma detta är att statsbidraget

utifrån verksamhetens behov ska kunna nyttjas till att finansiera samtliga typer av utvecklingsinsatser inom hela verksamhets- och arbetsmiljöområdet.

Lars-Erik Olofsson (KD)  
Regionstyrelsens 1:e vice ordförande